1521

Fören. Kvinnliga Missionsarbetare. VI.

Misc.

Missionsbetraktelse

AF

FR. HAMMARSTEN.

Fjärde tusendet.

STOCKHOLM
CENTRAL-TRYCKERIET 1896.

Pris 10 öre.

Missionsbetraktelse

Af **Fr. Hammarsten.**

Nitälskan för ditt hus har förtärt mig. *Ps. 69: 10.*

Blott om en gäller detta ord utan inskränkning. I denne ende brann en sådan helig nitälskans eld, att han därunder förtärdes. Vid sitt lifs afton liknade han det nedbrunna ljuset, som sekund efter sekund sprider sitt sken, men själf täres bort därvid. Den heliga nitälskan för Guds hus dref honom att utgifva sig själf. Han gaf icke blott något af sitt eget, utan just sig själf med ande, själ och kropp. Men enär det anförda ordet, innan det tillämpas på Herren Jesus (Joh. 2: 17), lägges i Davids mun, så både kan och bör det, om än i inskränktare bemärkelse, utgöra en Herrens tjänares bekännelse om sig själf. I hvad mån det är min och din bekännelse, må det efterföljande utvisa.

Hela världen är bestämd att utgöra Herrens hus, den stora familjen af syskon, i tro och kärlek enade omkring sin himmelske Fader. Huru står det då för närvarande till i detta Herrens hus? Finnes någon anledning att låta nitälskan för detsamma tära på ens invärtes och utvärtes människa? Det långt öfvervägande flertalet i den stora familjen är icke ens hemma i huset.

Ett jämförelsevis ringa antal rymmes där för närvarande. Och af detta fåtal utgöres den utan all gensägelse största delen af sådana, som antingen förneka sin Faders tillvaro eller åtminstone aldrig vilja och behöfva hafva något med honom att skaffa. De oskära huset och göra än i dag såsom Israel gjorde med Jehovas tempel vid det tillfälle, då det ofvan anförda ordet uttalades om Jesus: de göra Herrens hus till ett marknadshus och till en röfvarekula, där de tränga och smäda de barn, som ännu vilja lyda och tjäna Fadern i huset. Men utom det egentliga fadershusets område, uteslutna från kristendomens t. o. m. yttre välsignelser, vandra, som sagdt, de stora massorna af hedningar. De höra ju ock till huset och skulle således upptagas i detsamma. Det är nu så länge sedan de självmant öfvergåfvo sin Faders hus, att de nästan alldeles förlorat minnet af detsamma. De hafva upphört att ära och tacka Gud och hafva så förmörkats i sina tankar, att de sträcka sina händer till skurna beläten eller till sol och måne och himmelens här eller till stock och sten. Där borta i de mörka landen försjunka de i synder och laster och däraf orsakadt individen och samhället mördande elände. I århundraden och årtusenden har detta tillstånd varit rådande. De andra syskonen, som äro hemma i huset, hafva icke funnit skäligt, åtminstone icke i allmänhet, att skicka bud till de bortavarande syskonen och säga, att det är rum i hemmet för dem ock. Därför vandra de ännu till ett antal af omkring tusen millioner främmande för Guds rike. Vi sade, att i huset bo några barn, hvilka ock hafva barnasinne och som kommit till insikt af hvilken stor nåd det är att få bo tillsammans med sin Fader. Hvad se de dagligen rundt omkring sig? Skulle det vara dem möjligt att se tillståndet inom och utom faders-

huset utan att nitälska? Skulle de kanske så vant sig vid eländet, att de kunna se det med slöhetens jämnmod? Om ett tillstånd, likt det vi här skildrat, rådde i en vanlig familjekrets, skulle icke de rätta barnen där dagligen sucka mot nöden och bära i sina hjärtan den ständigt tärande och nitälskande frågan: Huru skall det blifva annorlunda, och hvad kunna vi göra, på det att det må blifva annorlunda? Vi förstå, att det bibelord, hvilket vi satt till måtto öfver vår betraktelse, borde ligga oss mycket nära; det borde vara ett ord, hart när oss i vår mun och i vårt hjärta.

Vi veta, som sagdt, åtminstone en, på hvilkens hjärta nitälskan för Guds hus tär. Han älskade folken så, att han steg ned från himmelen för att gifva sitt lif för dem. Månne han då såg allena på sitt gudsdyrkande Israel? Såg han icke fastmera ock på Molochs- och Baalsdyrkarne, på de då af de civiliserade nationerna ännu icke ens upptäckta svarta folken i Afrika, på Amerikas rödskinn och hafvens öfolk? Bad han icke månne i sin öfversteprästerliga bön den natt, då gisselslagen föllo tunga öfver hans rygg, att äfven dessa folk skulle blifva ett i honom med de öfriga folken? Det är nu snart två tusen år sedan han så bad, och hans bön har föga berört deras hjärtan, hvilka hört och läst den, men i hans hjärta, som bad den, brinner den ännu lika varm. Det är min öfvertygelse, att Herren Jesus bar folkens frälsning så innerligt på sitt hjärta, Guds hus' nitälskan förtärde honom så, att, äfven om han icke våldsamt bortryckts ur de lefvandes land för sitt folks missgärning, han icke blifvit gammal på jorden. Att bära en världsnöd på sitt hjärta var äfven för honom såsom människa för mycket; hvad han led under denna nöd och huru han tärdes bort därunder, därom veta vi föga, men vi ana dess mera och lära något

därom i de tunga suckar, som stundom frampressades ur hans bröst. Nu sitter han på sin Faders tron och bär lika innerligt samma nöd såsom den förhärligade världskonungen utan att förtäras af den nitälskan han känner. Hvad skall väl han se och känna, som i en blick kan sammanfatta all den nöd, hvilken väller fram lik en flod från eskimåernas snöfält i norr till patagoniernas eldsland i söder, och som i sitt öra förnimmer det smärteskri, hvilket uppstiger från den snart utrotade röde mannens wigwams i vester till Kinas million i öster? Eller hvad känner han i sitt hjärta, då han ser ned på den lycklige hvite mannen i civilisationens brännpunkt, omgifven af lifvets alla bekvämligheter, den försumlige budbäraren, som fick befallning att öfverbringa budet till den nödställde brodern, men som icke gick, utan satt hemma? Ja, icke förtär nitälskan honom nu, men han bär den lika brinnande inom sig som förr, och om hans hjärta nu kan gråta, så gråter det förvisso.

Men hvarför har då den arme hedningen så länge lämnats hjälplös i sitt elände? Kristenheten har bemött samvetets och ordets bud angående missionen med många ursäkter. Vi tycka oss höra dessa ursäkter, som lika strömmar af vatten utsläcka den vaknande samvetsoron öfver försummelserna mot det allmänna kärleksbudet. Vi tycka oss höra röster, som säga: »Det är omöjligt, man kan icke räcka till öfverallt. Nöden och eländet taga öfverhand här hämma, och grannen är ju närmare att hjälpa än den främmande.» Jag ville gärna, innan jag upptager den frågan till besvarande, göra en annan fråga. Hvarför tilltager eländet ibland oss? Skulle det vara alldeles omöjligt, att en orsak ligger däruti, att vi hållit inne med att hjälpa vår nödställde broder i hednavärlden? Herrens välsignelse blomstrar icke i

det hus, där man blott tillgodoser husfolkets behof, men icke har öppet hjärta och öppen hand för den nödställde främlingen utanför dörren. Den kristenhet, som icke tagit vara på sin hedniske broder, utan blott själfviskt tänkt på sitt eget bästa, ser nu domen komma öfver sitt hufvud i de lägre arbetsklassernas armod, i skriande missförhållanden inom stat och samhälle, i sedeslöshet, gudsförakt och inbördes split, alltsammans en dryg del af hedendomens egna styggelser. I sanning en rättfärdig dom, att den s. k. kristenheten, som föraktar sin hedniske broder, själf för hvarje dag blir alltmera hednisk. Men huru var det: du räckte icke till öfverallt, sade du. Hvem har sagt, att du skulle räcka till öfverallt? Hvem har öfver hufvud alls talat om, att du räcker till? Du räcker ej långt. Det är heller icke fråga om att räeka till, utan att bära Herrens nitälskan i sitt hjärta. Just då man icke räcker till och verkligen känner detta tryckande, plägar nitälskan flamma upp. Måhända vi taga miste, men det synes oss, som om det i och för sig berömvärda nitet för de olyckliga och vanlottade i vårt eget land på de senare åren hos mer än en kväft kärleken till den yttre missionen. Det behöfde och borde icke så gå. Ty den sanna medkänslan för nöden gör icke hjärtat trångt utan vidgar det. I Jesu hjärta rymdes både kärleken till de fattiga och intresset för hans rikssak. Dessa båda stämningar i hans hjärta voro i själfva verket en och motarbetade icke hvarandra. Hvarför skulle då icke intresset för både den yttre och den inre missionen godt kunna rymmas i hans lärjungars hjärtan? Det ligger visserligen en sanning däri, att den som i vår tid icke vill alldeles förspilla sin kraft i det mångsidiga och rika arbetet, måste koncentrera sig, så att han mera uteslutande ägnar sig åt någon viss gren af missionverks-

samheten, men detta är något annat än att blifva ljum och kall för hedningens nöd. Icke heller få vi tillsluta ögonen för den faran att uteslutande uppgå i en viss verksamhet för inre eller yttre missionen, och det kanske blott därför att man tagit denna missionsverksamhet under sitt hägn och liksom satt sitt namn därpå. Det kunde ju hända, att någon ifrade för ett visst missionsarbete, därför att det är hans förening, som utför det, hans tankar och planer, som där realiseras, hans metod, som där följes — och så kanske under den föregifna nitälskan för Herrens hus i stället själflifvets afgudahus uppföres. Nej, käre vänner, vi räcka icke till öfverallt, det är sant, och vi få i arbetet koncentrera oss, det är ock sant, men hjärtat måste låga af nitälskan för hela Herrens hus.

En annan ursäkt lyder: »Hedningarne lefva i ett lyckligt naturtillstånd, i hvilket de icke böra störas.» Missionen är öfverflödig — således knappast en ursäkt utan rent af en förkastelsedom öfver missionen. Skulle detta påstående innebära en sanning, så låge hedningens beprisade lycka i hans okunnighet därom, att det finnes något bättre än det han äger. Okunnigheten har utan tvifvel med sig ett visst lugn — må den som vill kalla det lycka. Barndomen har ock sin lycka i sin omedvetenhet af lifvets verkliga beskaffenhet, men månne det vore en lycka att i denna mening alltid förblifva ett barn? Månne man icke är mycket tanklös, då man talar om att ej störa hedningen i hans ro? Hedningen är tvifvelsutan flerstädes ett naturbarn med små behof och fordringar på lifvet, omgifven af en natur, som utan mycken möda gifver honom lifvets nödtorft. Men denna hans naturliga barnslighet är det väl ingalunda missionens afsikt att rubba. Tvärtom vill hon ankyta sig till densamma och helga den. Men låtom oss fråga

hvem domen drabbar att hafva förargat hedningen och beröfvat honom hans mycket omordade barnslighet. Icke missionen, men väl den europeiska s. k. civilisationen. Historien kan redan i dag fälla utslaget. Hafva icke de europeiska staterna betraktat hednavärldens rika trakter som goda pris för sin snikenhet och förvärfslystnad? Likna icke dessa stater personer, som sträfva att förklara en rik släkting omyndig och otillräknelig för att sedan komma i så mycket gynnsammare läge att skinna honom? Ockra icke tusentals snikna och ohederliga européer på de stackars bröderna af olika hudfärg? Inga negrer anses värre än de, hvilka tillägnat sig något af Europas bildning utan att taga dess kristendom. Vestafrikas civiliserade negrer äro dess plågoris. Hvad har Afrika egentligen att tacka Europa för? Månne för de försändningar af brännvin, rom, konjak, krut, gevär och värdelös grannlåt, som med hvarje större ångare lossas vid kusten i utbyte mot landets dyrbara produkter och som sedan föras längs floderna in i hjärtat af Afrika? Hvad har Afrika emottagit af Europa, om man frånräknar det missionen gifvit? Hvad har Asien att tacka Europa för? Månne för inkräktandet af dess rikaste trakter, månne för opiumhandeln, månne för dess protektorat? Vi neka ju icke, att samhällsskick och lagstadgad ordning jämte andra förmåner införts mångenstädes i hednavärlden genom europeisk bemedling, men det har skett på bekostnad af det som utgör människans högsta goda; och månne Asien och Afrika blifvit lyckliga under Europas hägn? Hvad har Amerika att tacka de hvita för? En historia mera blodig och skamlig än historien om Amerikas eröfring af dem må vi hoppas aldrig skall komma att skrifvas. En förbannelse större än den, under hvilken de svarta

slafvarna i Amerika suckat, hoppas vi aldrig mera skall tynga på vår jord. Och med denna forntidens historia bakom sig och nutidens inpå sig vågar man tala om, att ej missionen bör störa hedningens, naturbarnets lycka. Månne icke snarare Herrens hus' nitälskan borde fräta oss något, då vi betänka vår skuld till hednavärlden? Men påståendet att hedningen har det godt utan kristendom håller icke stånd. Eller är du så säker på att han är lycklig? Ville du byta med honom? Har han egentligen en enda förutsättning för att vara lycklig i sitt naturtillstånd? Om okunnighet, dödsfruktan, slafveri under djuriska lustar, om osanning och falskhet i karakteren, om krig och plundring, om trolldom och vidskepelse, om kvinnans förnedring, kastväsende och klasshat, om despotism, råhet och snikenhet göra människor olyckliga, då är hednavärlden olycklig. Och om hedningen under allt detta icke vet hvart han skall gå med sitt elände; om ingen, ingen i hela vida världen älskar honom; om han icke känner vägen till honom, som dock verkligen och det in i döden älskat honom och som kan hjälpa honom från syndens förbannelse för tid och evighet, då är han dubbelt olycklig.

Ännu blott en ursäkt vilja vi upptaga till granskning, en af de allra vanligaste: »Missionen är på sin höjd ett välment företag, men tämligen gagnlöst och mycket, mycket för kostsamt i förhållande till den ringa vinsten.» Den tid börjar att höra till ett förflutet, då man talade om, att de i hemlandet insamlade missionsmedlen aldrig nådde sin bestämmelseort. Tack vare den utvecklade samfärdseln nationerna emellan vet man nu, att en penningeförsändelse till Afrikas eller Indiens missionsfält når fram lika säkert som en dylik till en ort inom vår egen världsdel.

Äfven börjar man inse, att missionsarbetet icke är, såsomman förut antog, ett arbete i smyg, hvilket okontrolleradt kunde bedrifvas huru som helst därute i de aflägsna länderna. En del missionsstationer ligga nära de stora stråkvägarne för världshandeln. De olika ländernas regeringar anlägga kolonier i de trakter, där missionen arbetar, och kunna således bedöma arbetet, hvilket de äfven gjort, ofta på det allra fördelaktigaste. Vi torde kunna angående missionen begagnagna Pauli ord inför Agrippa: Detta borde icke vara obekant, ty det har icke skett i en vrå (Ap. G. 26: 26). Den stora okunnighet, som ännu råder angående missionen, kan icke gärna hafva sin grund i annat än likgiltighet eller fiendskap mot Kristus. För den som vill se missionen från den rätta synpunkten är detta en lätt sak nu för tiden. Men det ingår icke i fordringarna på bildning i våra dagar att veta hvar kristendomen existerar. För rätt mången högt bildad person skulle man kunna framlägga en världskarta med begäran om uppgift, hvarest hednamission bedrifves, utan att på den begäran kunna få ett svar, Hedendomens och kristendomens stora strid i det nittonde århundradet är för den s. k. bildade allmänheten i samma tidehvarf nästan alldeles obekant. Men om man nu tagit sig denna rätt att vara okunnig om missionen, så har man ock afsagt sig rätten att ofördelaktigt yttra sig om missionen. Eller är det rätt att orda om det man icke vet? Herrens hus' nitälskan har förtärt Kristus, och hans kristenhet tager icke vidare kännedom om hans rikssak, hon ställer sig förnämt öfver denna fråga. Vårt fattiga land har icke råd, säger man, att låta de stora summorna till missionen gå ifrån sig. Månne det? Det låter nästan så, som om hvarje summa vore bättre använd än mis-

sionsmedlen, blott därföre att den förra stannade inom landet, under det att de senare gingo ut ur landet. Men kan då icke en utgift, som icke stannar inom en kommun, återverka fördelaktigt på densamma och i själfva verket utgöra en dess vinst? Eller hafva vi verkligen råd att årligen införskrifva till vårt land så många ting, som fördärfva vårt folks moralitet, men icke råd att missionera? Eller äro missionsmedlen de enda penningemedel, som gå ut ur landet utan att dit återbära Guds välsignelse? En gång då vi alla träda fram inför Herren Guds tron, skola vi nog icke våga peka på den frälsta jublande skaran af hedningar och säga, att det kostade oss alltför mycket penningar att föra dem till sanningens kunskap. Vi mena, att den som af likgiltighet eller girighet afstängt sig från möjligheten att deltaga i de frälsta hedningarnes glädje, skall stå der full af skam på Herrens stora dag. Skall ingen, ingen i hela den stora skaran af släkter, folk och tungomål bringa dig ett jublande tack för din kärlek till folken i de mörka landen, då är och blir du fattig.

Det är en vanlig föreställning, att man kan vara en god kristen utan att vara vän af missionen. Men vi våga säga, att man icke är någon kristen alls, om missionskärleken fattas. Eller hvad skulle sägas om troheten och dugligheten hos den tjänare, hvilken mottagit flera viktiga uppdrag af sin husbonde och bland alla dessa särskildt ett viktigare än alla de andra, men som sade vid sig själf, att detta endast vore ett onyttigt och öfverflödigt påhitt, som han visst icke tänkte lägga tungt på hjärtat. En dylik tjänare vore ond och otrogen. I afskedets stund, då korsets lidande var fullbordadt och uppståndelsens seger vunnen och den förhärligade frälsaren sade sitt sista ord,

innan han svingade sig upp till himlarne, gaf han missionsbudet: Mig är gifven all makt i himmelen och på jorden, gån fördenskull ut i hela världen och gören alla folk till mina lärjungar. Hela världen borde besinna, hvilka ord dessa läppar utan svek uttalade såsom de sista; de orden borde upprepas från norr till söder, från öster till väster, tills de tände en eld på jorden. Vi kunna väl vänta, att bland de första ord vår Herre och frälsare skall tala, då han åter låter sig se, skall höras en fråga, huru hans sista befallning blifvit ihågkommen. Han skall se till, huru mycket hans hus' nitälskan frätt på våra hjärtan. Det var länge sedan vi första gången knäppte våra händer och stapplade fram de inlärda böneorden. Det var länge sedan vi i barnkammaren uttalade de heliga orden till vår Fader, som är i himmelen. Men hvilken var då vår snart sagdt första bön i lifvet? Jo: Helgadt varde ditt namn. Hvad är det? Att Guds ord rent och klart predikas i hela världen och att människorna begynna att lefva därefter, heligt, såsom Guds barn ägnar. Men detta är ju missionsbönen. Din första bön var en bön för missionen. Den passade för barnet. Den är en barnabön. Det vore illa, om den icke längre passade för den mognade mannen och kvinnan. Vår frälsare satte missionsbönen främst bland de sju bönepunkterna, och han insatte den i *sin* bön, för hvilken kristenheten trots allt missbruk därmed bibehållit en viss vördnad. Vill du vara en bedjare, måste du vara en missionsvän. Herren har velat nedlägga nitälskan för sitt hus i ditt hjärta, på samma gång som han gjorde bönen till ett behof för dig. Missionen är en angelägenhet, som kräfver både full yttre handlingskraft och full inre hängifvenhet, utandad i böneumgämge med Her-

ren. Missionen blef oss därför anbefalld både såsom ett uppdrag, gifvet genom den högtidligaste befallning, som gått öfver frälsarens läppar, och såsom en inre hjärteangelägenhet, uttalad i den ädlaste bönepärla, som jorden äger.

Nitälskan för Herrens hus är ett fruktbärande pund, som gifver ägaren en stor evig vinst. Den fräter förunderligt på den genomgående själfviskheten i vår natur, den fräter på otacksamheten och knorriskheten, på bekvämligheten och lättjan, på partisinnet och girigheten; och kunde allt detta onda blifva något kringfrätt i våra hjärtan, så hade Herren sannerligen redan därigenom gifvit oss en härlig lön, därföre att vi lämnat rum i vårt inre för hans nitälskan. Men denna lön skall icke blifva den enda. Hvar och en som haft nitälskan för Herrens hus, skall i den ändlösa frälsta skarans jubelsång höra någon ton, hvilken Anden lär honom att igenkänna såsom frukten af hans bön och arbete, och han skall på någon hednings anlete skåda en strålglans, hvilken samme Ande skall tolka såsom bönhörelse och lön för hans arbete i Jesu namn.

Mina enkla ord om missionen hafva syftat att väcka nitälskan för den heliga rikssaken. O, att så skett! Våra dagar i främlingslandet må blifva flera eller färre, de hafva dock varit tillräckligt många för att lämna outplånliga spår efter sig både till kropp och själ. Lefvernets omsorger hafva ristat fåror i våra ansikten, åren hafva hvitnat våra hjässor, mödan har böjt våra ryggar, synden har tärt på våra bästa och ädlaste krafter. Skulle det då vara för mycket, om den människa, som så härjats under tidens tvång, också tärts något af Herrens nitälskan! Om bland de många suckar, som stigit ur våra bröst, några

suckar af nitälskan för Herrens ära arbetat sig fram, vore det för mycket? Om bland alla skrynklor och fåror i våra ansikten, som omsorger för bröd och utkomst ristat, något veck lagt sig under mödan och arbetet i vingården, skulle det vara så underligt? Den store hednaaposteln bar Kristi sårmärken på sin kropp. Om icke så — det gifves ju icke åt alla —, så må åtminstone vår invärtes människa bära den kristuslikhet, som födes vid bön och arbete, i uppoffrande självförsakelse, under tacksägelse för åtnjutandet af de nådesförmåner, som den olycklige hedningen saknar.

På ***Kvinnliga Missions-Arbetares förlag*** *ha utkommit* och finnas att tillgå å Kristliga Föreningens af Unga Kvinnor lokal, Arsenalsgatan 1 B, Stockholm.

Kvinnans arbetete för kvinnan i Kina af *Mrs Geraldine Guinness-Taylor.* Pris 75 öre.

En Zenana-Dockas historia, berättad af *Henne själf.* Pris 5 öre.

En minesteckning öfver Mildred Forth. Pris 5 öre.

Jag i dem, af *Charlotte C. Murray.* Pris 20 öre.

Ödmjukhet, af *Andrew Murray.* Pris 50 öre.

Alexina Ruthqvist, född *Mackay.* Hennes lif och verksamhet som Zenana-missionär. Pris 75 öre.

Martyrerna i Kucheng. Pris 10 öre.

Andlig och köttslig, af *Andrew Murray.* Pris 10 öre.